

Zpráva z průmyslové školy potravinářské technologie v Praze

KAREL BROŽEK, PŠPT, Praha

663.4 : 373.63

Ve školním roce 1958/59 byly na průmyslové škole potravinářské technologie v Praze zastoupeny tyto specializace:

- 0801 — technologie sacharidů (cukrovarství)
- 0802 — technologie kvasné výroby, oddělení lihovarské a pivovarské
- 0807 — zpracování mouky.

Vedle absolventů řádného čtyřletého studia těchto oborů vycházejí v letošním roce první absolventi dvouleté nástavbové školy SAJOŠ (studium absolventů jednátiletky na odborné škole) oboru 0807.

Do tří postupných ročníků večerní školy pro pracující oboru 08 — technologie potravinářské výroby (základy všeobecného vzdělání se zaměřením na obory potravinářského průmyslu) bylo přihlášeno 44 posluchačů. Do externího studia pro mimopražské posluchače bylo řádně zapsáno 95 žáků.

Při ukončení školního roku navštěvovalo školu celkem 584 žáků studia čtyřletého a dvouletého (SAJOŠ). K závěrečným maturitním zkouškám se přihlásilo celkem 216 žáků. V oboru 0802 — technologie kvasné výroby, ukončilo v letošním roce studium 31 žáků (18 dívek) oddělení lihovarského a 26 žáků (10 dívek) oddělení pivovarského.

Umístování absolventů oboru kvasné výroby bylo letos spojeno se značnými potížemi. Kromě toho, že při náboru před čtyřmi lety nebyl zajištěn dostatek žáků z Moravy a vzdálených krajů, požadoval pivovarský průmysl mnohem více absolventů, než bylo žáků ve 4. ročníku pivovarského oddělení, kdežto lihovarský průmysl mohl umístit jen asi jednu třetinu absolventů lihovarského oddělení. Proto bylo ředitelství školy nuceno přidělovat absolventy lihovarství na místa pivovarská. Stále jsou ještě jisté potíže s umístováním většího počtu absolventek, zejména do vzdálených krajů, ačkoliv je známo, že řada jich již úspěšně pracuje v závodech nejen v laboratorích, ale i v pivovarském provozu, takže předpoklady pro uplatnění žen v technické službě jsou příznivé i v pivovarství. Největší zájem závodů se soustřeďuje na absolventy, kteří jsou vyučeni v oboru v některém závodním učňovském středisku (Plzeň, České Budějovice, Vratislavice, Litovel). Tito absolventi mají již vyhraněný poměr k svému povolání, který se projevil i během studií při brigádnických nárazových pracích v pivovarech, a protože mají mnoho praktických poznatků, mohou jim být hned po příchodu ze školy svěřena i odpovědnější místa techniků v závodech.

Ředitelství školy ve spolupráci se zástupci ZO ROH a MPPaV a v přímém styku se zástupci závodů bedlivě sleduje všechny nedostatky, které se dosud vyskytovaly při náboru do prvních ročníků i při umístování absolventů a všimá si i nedostatků v činnosti absolventů v praxi. Ve spolupráci se zájmovými složkami se vynasnaží, aby všechny závady byly vývojově co nejdříve odstraněny.

Usnesením ÚV KSČ z 22. a 23. dubna 1959 byly vytyčeny jednoznačné úkoly školským pracovníkům při výchově nové socialistické generace v oborech její specializace, v duchu těsného spojení školy se životem. Aby škola splnila toto usnesení spolu s usnesením XI. sjezdu KSČ, vymezuje si dlouhodobý plán vývoje školy, zaměřený na výchovu kádrů svých zaměstnanců, na formy učeně výchovné práce školy, formy studia pracu-

jících, formy výrobních prací a praxe žáků i učitelů, na způsoby vedlejšího hospodaření školy (poloprovaz), jakož i na vybavení školy.

K informacím technické veřejnosti předkládáme touto cestou hlavní zásady vývojového plánu oboru 0802 — technologie kvasné výroby, zároveň s výzvou k účinné spolupráci při jejich uskutečňování v duchu „přiblížení školy k praktickému životu“.

Stav a vývoj školy

Vývojově zůstane škola zaměřena pouze na dva obory: 0801 — technologie sacharidů (cukrovarství) a 0802 — technologie kvasné výroby. Obor 0807 — zpracování mouky, zůstane v činnosti pouze do ukončení posledních tří ročníků, takže I. ročník tohoto oboru se již v příštím školním roce neotvírá.

Ve školním roce 1959/60 budou ve škole

- a) 4 třídy specializace 0801 — technologie sacharidů, I. až IV. ročník
- b) 4 třídy specializace 0802 — technologie kvasné výroby, I. až IV. ročník
- c) 1 třída specializace 0802 — technologie kvasné výroby, I. ročník dvouleté mistrovské školy
- d) 3 třídy specializace 0807 — zpracování mouky, II. až IV. ročník (do dokončení)
- e) 3 třídy večerní školy pro pracující, I. a II. ročník dvouleté školy a II. ročník tříleté nástavby.

Celkem bude tedy ve školním roce 1959/60 v činnosti 15 tříd. S přírůstkem večerního a dálkového studia předpokládá se ve školním roce 1960/61 se zvýšením počtu tříd na dvacet a od školního roku 1965/66 se ustálí konečný stav na 26 třídách.

Pokud jde o přijímání uchazečů do I. ročníku zdejších školy, vítá ředitelství školy, ZO KSČ, odborová organizace i zainteresovaní pracovníci průmyslu usnesení ÚV KSČ, že na průmyslové školy budou přednostně přijímáni uchazeči z praxe.

Ve specializaci 0802 — technologie kvasné výroby (oddělení pivovarské) bude uplatňována zásada, aby postupně byli přijímáni do školy uchazeči plně vyučení — nejlépe v oboru sladovnickém, popř. strojnickém. Při pokročilejším věku absolventů by se pak studium zkrátilo na 3 léta a zakončeno by bylo maturitou. K realizaci by došlo ve čtvrté pětiletce.

V pivovarském oboru budou se podle plánu přijímat od roku 1962/63 pouze uchazeči plně vyučení, tj. po dvouletém učebním poměru. Tato větev bude pak již tříletá, takže v r. 1964/65 by maturovali první absolventi této nové školy, která bude nástavbou na plný dvouletý učební poměr.

Nový pokrokový směr, uplatňovaný při přebudování školství ve smyslu usnesení ÚV KSČ, vyžaduje dalekosáhlá opatření pro zvýšení odborné a politické kvalifikace učitelů všech škol, v první řadě škol odborných.

Ředitelství školy projednalo již s technickým a provozním oddělením MPPaV podmínky pro uzavření patrnátní smlouvy, podle které budou pro učitele všech aprobací uspořádány pravidelné besedy s odborníky z praxe, čímž bude učitelský sbor soustavně informován o stavu techniky a všech současných i připravovaných novinách ve výrobě. Mladším a novým učitelům všech apro-

bací umožní ředitelství ve spolupráci s výrobním oddělením MPPaV prázdninovou praxí. Učitelé s učitelskou praxí kratší než 15 let, budou povinni účastnit se v pětiletých obdobích jednoročního kursu v krajském pedagogickém ústavu v Praze

Učební-výchovná práce školy

Nové směrnice, vyplývající z usnesení ÚV KSČ vyžadují, aby všechny učební plány a platné učební náplně osnov byly zásadně přepracovány. Již ve školním roce 1959/60 se má uskutečnit přechodně zásadní změna v učebním plánu specializace 0802 — technologie kvasné výroby. Dosavadní úzká specializace na dvě samostatná oddělení, lihovarské a pivovarské, způsobuje v současné době značné potíže při rozmisťování absolventů, zejména lihovarského oddělení, neboť místo zemědělské výroby lihu nastupuje průmyslová velkovýroba lihu, která se soustřeďuje v několika velkých průmyslových podnicích.

Proto ředitelství školy urychleně uskuteční jeden ze stěžejních úkolů usnesení ÚV KSČ o rozšiřování specializace na odborných školách a již pro školní rok 1959/60 vypracuje návrh nového učebního plánu a osnov tak, aby absolventi oboru 0802 — technologie kvasné výroby byli kvalifikováni pro obor pivovarský i lihovarský, a také pro připojené výroby, tj. drožďářství, škrobářství, octářství atp.

Základním pilířem výchovy nových technických kádrů bude již v nejbližší budoucnosti spojení školy s produktivní prací ve výrobě. Proto se žáci o prázdninách po ukončení I. a II. ročníku povinně zúčastní zemědělských prací a po ukončení III. ročníku bude zavedena povinná praxe v oboru. Po zavedení tříleté školy budou vyučeni žáci, kteří ukončili I. ročník, zaměstnáni v zemědělství, žáci II. ročníku nastoupí praxi podle zaměření na příští

povolání buď v pivovaru nebo v lihovaru, drožďárně, octárně apod.

Velmi důležitou součástí práce školy bude zavedení řadných forem studia pracujících bez přerušení zaměstnání.

V souladu s potřebami potravinářského průmyslu zamýšlí vedení školy otevřít již ve školním roce 1960/61 čtyři první ročníky dálkového studia pro pracující, z nichž by jeden nebo dva ročníky podle potřeby byly umístěny mimo Prahu jako třídy elokované, a to nejspíše v Brně a v Českých Budějovicích. Tato nová forma organizace dálkového studia bude jistě daleko hospodárnější, pojedou-li učitelé odborných předmětů za pracujícími do konsultačního střediska, než když pracující jezdí ze vzdálených pracovišť několikrát v roce na týdenní soustředění do Prahy. Pro všeobecně vzdělávací předměty by se přitom získali učitelé z nejbližšího okolí elokované třídy.

Ve snaze přiblížit výuku specializace 0802 — technologie kvasné výroby, co nejvíce výrobním pracím v provozu, má ředitelství školy ve výhledovém plánu převzít do vlastní správy a provozu některý malý pivovar a vybavit jej na školní závod, který by se podílel i na plnění státního plánu výroby běžných i speciálních piv. Realizace námětu nebude snadná a bude záviset na postoji zájemových složek, které budou o jeho uskutečnění rozhodovat. Vybudování školního závodu bude záslužným průkopnickým činem, který zaměří vývoj průmyslové školy novým pokrokovým směrem, umožňujícím absolventům školy, aby se podrobně a prakticky seznámili se všemi odbornými a pomocnými pracemi a i se zásadami organizace a ekonomiky moderně řízené výroby.

Těsná spolupráce všech složek MŠK a MPPaV s ředitelstvem školy a s pracovníky průmyslu je nutným předpokladem k tomu, aby vytčené úkoly výhledového plánu byly včas a úspěšně splněny.

ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ТЕХНИКУМА ПИЩЕВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ В ПРАГЕ

Статья информирует о результатах деятельности пражского техникума специализированного на технологию пищевой промышленности в 1958—59 учебном году. В дальнейшей части намечаются планы на несколько ближайших лет разработанные для отдела пивоварения входящего в факультет броидильной промышленности. В школу будут приниматься лишь работники с заводов имеющие определенный стаж а начиная с учебного года 1962—63 лишь окончившие предварительное профессиональное обучение продолжающееся 2 года. Продолжительность обучения в школе сократится до 3 лет при одновременном повышении его уровня. Преподаватели техникума будут иметь возможность использовать каникулы для работы на заводах. Намечается также присоединение к школе малого пивоваренного завода, который будет служить в качестве лаборатории.

MITTEILUNG AUS DER GEWERBESCHULE DER LEBENSMITTELTECHNOLOGIE IN PRAG

Es wird eine Übersicht der Tätigkeit der Gewerbeschule für Lebensmitteltechnologie in Prag im Schuljahr 1958/59 gegeben. Im weiteren wird von den Plänen für die nächste Zukunft im Studienfach Gärungstechnologie, Brauereiabteilung, referiert. Zu dem normalen Studium wird man Bewerber aus der Praxis aufnehmen und vom Jahre 1962/63 an nur ausgelernte, d. h. nach zweijähriger Lehrzeit, wodurch das Studium auf drei Jahre verkürzt und sein Niveau erhöht wird.

Den Lehrern wird die Möglichkeit einer Ferienbetriebspraxis gegeben. Die Übernahme einer kleinen Brauerei als Lehrbetrieb wird in Betracht genommen.

REPORT ON ACTIVITIES OF TECHNOLOGIC SCHOOL OF FOOD INDUSTRIES IN PRAGUE

The article contains report upon the results of activities of Technologic School of Food Industries in Prague in the 1958—59 school year. Plans for further development of the faculty of brewing are discussed in detail. This faculty is a part of the fermentation industry group. Only persons who have been working for a certain time in industry will be admitted to school. Starting from the 1962—63 school year basic professional education will be required from applicants. Since such education takes two years the school course will be reduced to three years. Teachers will be given opportunities to work during summer vacations in breweries. One of small breweries will be attached to the school to serve as a laboratory and research plant.